

Komma hem-rapporten 2020

Kristider förstärker vårt "nestingbeteende" och får oss att längta bort från storstaden

Del 2

Kristider förstärker vårt "nestingbeteende" och får oss att längta bort från storstaden

Coronakrisen har kastat om tillvaron i grunden för de allra flesta av oss, inte minst när det gäller tiden vi tillbringar i hemmet. Hur har det påverkat vårt sätt att se på hemmet och var vi vill bo – och hur kan det förklaras utifrån ett psykologiskt och evolutionärt perspektiv? Det är några av de frågor vi tillsammans med hjärnforskaren Katarina Gospic utforskar i den här artikeln.

I kristider ägnar vi oss åt nesting

Två av tre svenskar (66 procent) svarar att de tillbringat mer tid hemma som en effekt av coronakrisen. Och även om det är en omständighet som för de flesta varit påtvingad snarare än självvald, visar vår undersökning att nästan fyra av tio (39 procent) uppskattar sitt hem mer nu än innan pandemin. Enligt hjärnforskaren Katarina Gospic är det inte särskilt förvånande, med tanke på den grundläggande funktion som hemmet spelat för människan i alla tider:

Hemmet har alltid varit platsen där vi kan söka skydd och känna trygghet. Innan pandemin kanske en del tog sitt hem lite för givet, men i oroliga tider väcks en tacksamhet över att ha en trygg och fast punkt. Dessutom har människan i alla tider ägnat sig åt "nesting", det vill säga att rå om hemmet – ett beteende som förstärks i kristider då vi kan se att många lägger mer tid och pengar på renovering och inredning.

Majoriteten trivs med att jobba hemma – och vill fortsätta göra det

En av de mest påtagliga effekterna av pandemin är att hemmajobbandet blivit vanligare. I vår undersökning svarar nästan hälften (46 procent) av de som har ett jobb att de arbetat hemma som en konsekvens av pandemin – en ny verklighet som många även uppskattar: sex av tio har trivts med att jobba hemma, och lika många vill kunna fortsätta göra det även i framtiden. Att en så pass stor andel uppskattat att arbeta hemifrån är inget som förvånar Katarina Gospic:

För många har nog hemmajobbandet blivit lite av en ögonöppnare: man har insett hur mycket tid man lägger på pendling och onödiga möten, tid som kan läggas på att fokusera på viktiga arbetsuppgifter och familjeliv.

Svenskarna om hemmajobbande under coronapandemin*

Vill kunna fortsätta arbeta hemma även i framtiden	62%
Har trivts med att arbeta hemma	60%
Anser att deras privatliv har förbättrats av att arbeta hemma	46%

* De som svarat att de har ett jobb samt arbetat hemma som en konsekvens av coronapandemin

Pandemin accelererar den gröna (flytt)vågen

En utveckling som vi ser både i Sverige och internationellt i kölvattnet av pandemin är att allt fler söker sig utanför storstäderna. I USA har fenomenet gett upphov till begreppet "Zoomstäder" – städer nära naturen dit personer som kan arbeta på distans söker sig och vars namn refererar till den digitala kommunikationstjänsten Zoom. Ett annat land där man ser en ökad tendens att söka sig bort från storstaden är Spanien, där man på senare tid sett att efterfrågan på bostäder utanför storstäder som till exempel Madrid, Barcelona och Valencia ökat med 17 procent.

Längtan efter det enkla livet och bygemenskap

Även här i Sverige har pandemin fått många att längta bort från storstaden. När vi frågade svenskarna hur coronakrisen påverkat ens sätt att se på sitt hem svarar mer än fyra av tio (41 procent) att de vill bo på landet, och drygt en av fyra (26 procent) att de vill flytta till en mindre stad. Katarina Gospic är inte förvånad över siffrorna:

Många vill ha något realekonomiskt, det vill säga något konkret. I kris är det mer användbart att kunna odla, äga en ko som du kan mjölka, en gris du kan slakta och så vidare. Du kan inte äta eller överleva genom att ha en Gucci-väska. En jordplätt som vi kan odla på blir därför hårdvaluta eftersom den bidrar till överlevnad, till skillnad från en innerstadslägenhet. Dessutom symboliserar landsbygden ett enklare och mer balanserat liv – en längtan som förstärks i kristider när fler börjar reflektera över vad som är viktigt i livet.

Hon menar på att coronakrisen kommer få stora och långsiktiga konsekvenser för var vi väljer att bosätta oss och sättet att umgås:

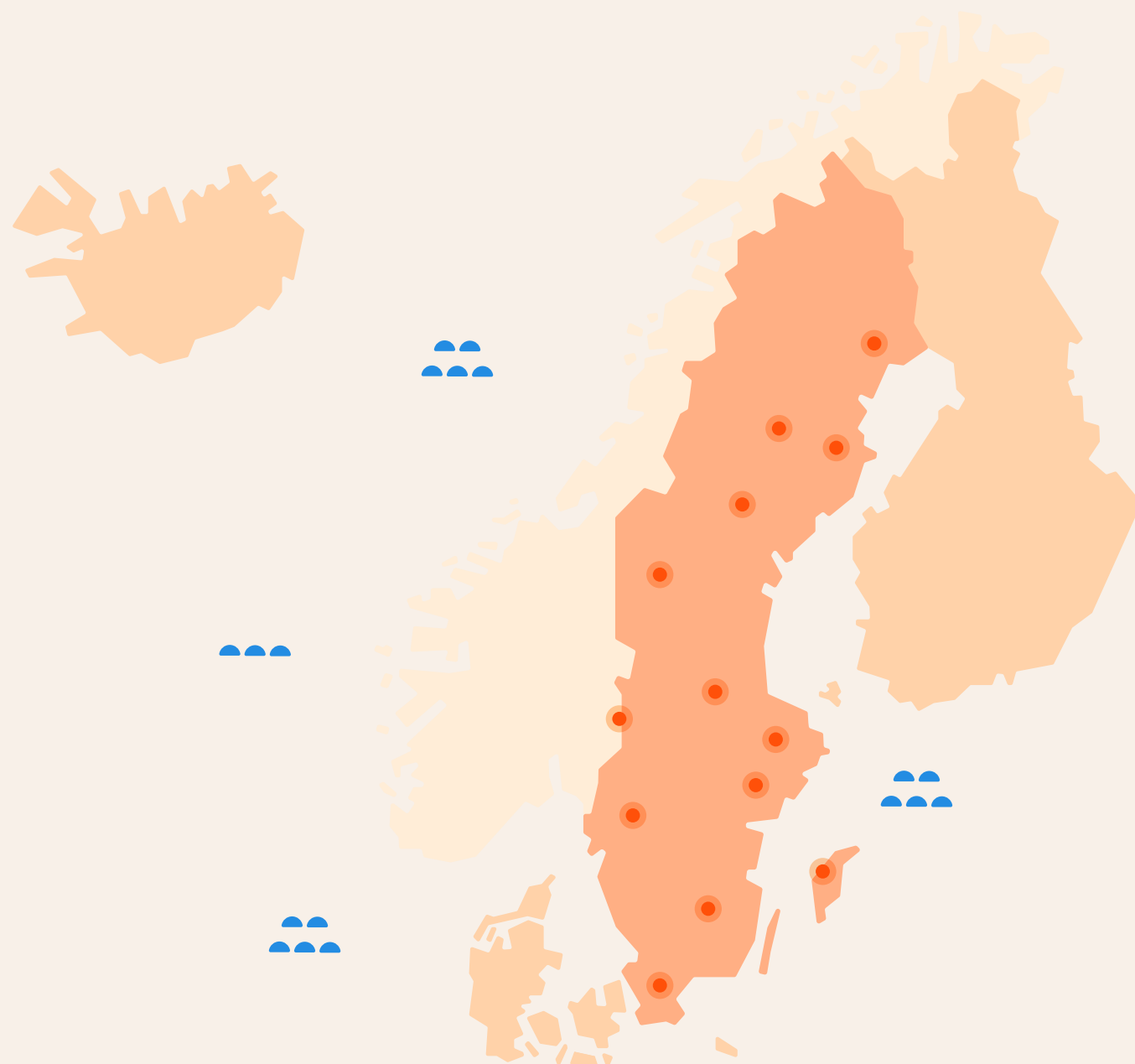

Jag tror vi kommer se en framväxt av mindre lokala samhällen utanför städerna, ett slags bygemenskap där vi umgås mer lokalt och i mindre konstellationer. Tittar man på det utifrån ett evolutionärt perspektiv är det inte så konstigt – bylivet erbjuder många av de kvaliteter vi som människor behöver, så som lugn, närhet till natur och några få men starka mänskliga relationer. Att ha nära vänner blir viktigare än att ha fem tusen Facebook-kontakter.

Katarina Gospic,
Hjärnforskare

När vi frågade svenskarna hur coronakrisen påverkat deras sätt att se på sitt hem svarade:

41%
att de nu vill bo på landet

26%
att de vill flytta till en mindre stad

¹ https://english.elpais.com/economy_and_business/2020-09-17/fearing-new-coronavirus-lockdown-spaniards-look-for-bigger-homes-outside-of-the-city.html